

Gislaveds kommun
Rektorn vid Ekenskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Ekenskolan
i Gislaveds kommun

Tillsyn av Ekenskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Gislaveds kommun under våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Ekenskolan besöktes av Skolinspektionen den 15 maj 2012.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att Ekenskolan bedriver en verksamhet som utgår från de nationella målen och är fokuserad på elevernas utveckling och lärande. Elevernas resultat följs kontinuerligt upp på individnivå. Däremot genomförs inte några vidare analyser av elevernas samlade kunskapsresultat i samtliga ämnen på skolenivå. Detta innebär att elevernas kunskapsresultat och de insatser som skolan gör för att eleverna ska nå målen inte följs upp och utvärderas eller analyseras på en övergripande nivå. Ett sådant arbete krävs för att skolan ska kunna få ett underlag som kan ligga till grund för att vidta ytterligare åtgärder för en ökad måluppfyllelse.

Skolan måste också förbättra elevernas möjligheter att vara delaktiga och ha ett inflytande över undervisningens innehåll och utformning. På så sätt kan elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt stärkas.

Vidare visar tillsynen att skolan bedriver ett aktivt och målinriktat värdegrundsbete för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Tillsynen visar inget annat än att resultaten av skolans värdegrundsbete är goda. Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på några områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Ekenskolan i Gislaveds kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gislaveds kommun att senast den 31 augusti 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

Eleverna ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll (4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11, Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar).

Bedömning och betygssättning

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna ska avse elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (10 kap. 13 § skollagen).

I de individuella utvecklingsplanerna ska framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap 13 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap 4 § skollagen).

Omfattning och resurstillgång

För utbildningen saknas nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Omfattning och resurstillgång.

I detta ingår att:

Eleverna ska ha tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande (2 kap. 36 § skollagen).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Bedömning:

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Enligt skolförfattningarna ska elever ges ett aktivt inflytande över utbildningen. Detta inflytande ska omfatta arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. I läroplanen framhålls vikten av att de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever. De ska fortloppande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.

Av intervjuer med elever, personal och rektor samt av Skolinspektionens enkät till elever och personal hösten 2011 framkommer att elevinflytandet varierar mellan olika ämnen och klasser. Eleverna uppger att de inte får vara delaktiga i undervisningens upplägg och innehåll. Lärarna framför att det är svårt att få med eleverna i planeringen och att eleverna till viss del ges inflytande genom att delta i utvärderingar och få ha synpunkter på arbetssätt. Rektorn framför att skolan behöver diskutera hur elevinflytande ska ske för att öka elevernas möjligheter att påverka.

Alla elever har inte möjlighet att påverka vad de vill fördjupa sig i när det gäller den tid som är avsatt till elevens val. Denna tid kallas i vissa klasser för "Göra klart". Under "Göra klart" får de elever som inte hunnit med veckans arbete möjlighet att komma ikapp. Det innebär att de inte har möjlighet att fördjupa sig i ett ämne eller ämnesområde utefter sina egna önskemål och intressen på det sätt som elevens val är tänkt att fungera.

Skolan måste säkerställa att elever ges möjlighet att i högre grad utöva ett reellt inflytande över sin utbildning så att kraven i skolförfattningarna på elevinflytande uppfylls.

Författning:

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 § första stycket skollagen, Lgr 11, Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Motivering:

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Av de skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av framgår att omdömen ges i block i naturorienterande och samhällsorienterande ämnen i årskurs 4 och 5, trots att omdömen ska ges i varje ämne efter årskurs 3 där målen är ämnesövergripande, även om undervisningen sker ämnesövergripande. I de skriftliga omdömena finns brister vad gäller information om hur eleven ska utvecklas vidare. Den information som finns är kortfattad och ger inte eleverna den vägledning som behövs för att de ska veta vad de behöver utveckla för att nå en högre kunskapsnivå. Vidare visar Skolinspektionens dokumentanalys av de individuella utvecklingsplanerna att de insatser som där beskrivs i huvudsak begränsas till ämnena svenska och matematik. Insatser som behövs för att eleverna ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt i övriga ämnen saknas.

Skolan måste tillse att de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen som eleven får undervisning i.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten.

Motivering:

Av skollagen framgår att rektorn ansvarar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella mål som finns för utbildningen upp-

fills. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Av skolans dokument och av intervju med rektorn framgår det att skolan till viss del bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, men att detta behöver utvecklas. Dokumentation om vilka resultat som vidtagna åtgärder leder till och vad som framkommer vid skolans uppföljnings- och utvärderingstillfällen saknas. Rektorn följer upp elevernas resultat i alla ämnen på individnivå och gör sammanställningar på skolnivå av elevernas resultat av de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. Någon sammanställning på skolnivå av resultaten i de övriga ämnena som eleverna har undervisning i görs däremot inte. Kvalitetsarbetet behöver förstärkas dels med sammanställningar av elevernas resultat i alla ämnen, dels med ett mer utvecklat analysarbete som är dokumenterat och där både kunskapsmål och värdegrundsmål ligger till grund för utvärdering och analys.

Utan att veta hur elevernas kunskapsresultat ser ut i samtliga ämnen och hur de förändras över tiden, samt en analys av orsakerna till resultaten, saknar rektorn möjligheter att genomföra ett fullgott kvalitetsarbete som ger möjlighet att följa upp och utvärdera utbildningen. Dessutom saknas underlag för att sätta in ytterligare åtgärder i utvecklande riktning som ska genomföras på skolan i syfte att förbättra kunskapsresultaten.

Rektorn måste tillse att skolans kvalitetsarbete uppfyller lagstiftningens krav på planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Författning:

4 kap. 4, 5 §§ skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Bedömningsområde: Omfattning och resurstillgång**Bedömning:**

För utbildningen saknas nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås.

Motivering:

Enligt skollagen ska eleverna ha tillgång till ett skolbibliotek som används i den pedagogiska verksamheten för att stödja elevernas lärande.

Skolan ligger nära det kommunala biblioteket i Anderstorp. Eleverna uppger att de besöker biblioteket med två till fyra veckors mellanrum och då lånar böcker som de läser i skolan. Enligt de intervjuade lärarna besöks biblioteket cirka en gång i månaden. Att det inte blir oftare förklaras med att de yngre ele-

verna inte får gå till kommunbiblioteket utan att en lärare följer med och att det är svårt för lärarna att avsätta tid till detta. Rektor anger att det för de klasser som besöker biblioteket mer sällan finns ett utbud av faktaböcker och skönlitterära böcker i anslutning till klassrummet. Skolan har tillgång till datorer och eleverna i årskurs 4 och 5 säger att de kan söka information på datorerna.

Det pedagogiska användandet av kommunbiblioteket är allt för begränsat för att det ska kunna anses vara anpassat till elevernas behov när det gäller att främja språkutveckling och stimulera till läsning eller vara en källa till information. Rektor behöver därför vidta åtgärder för att öka utnyttjandet av biblioteket i verksamheten i syfte att stödja elevernas lärande för att skolan ska uppfylla lagens krav på skolbibliotek.

Författning:

2 kap. 36 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Skolan har redovisat en sammanställning av kunskapsresultaten för årskurs 5 i svenska/svenska som andraspråk, engelska och matematik. I sammanställningen är Ekenskolan resultat sammanlagda med Töråsskolans resultat. I den nationella statistiken återfinns inte några resultat för årskurs 5 för Ekenskolan. Skolinspektionen har därför inte något underlag för att kunna bedöma kunskapsresultaten som helhet. Av nationell statistik för årskurs 3 vad gäller resultat på nationella ämnesprov framgår att merparten av samtliga elever har nått målen för godkänt i svenska och matematik. Elevernas resultat i svenska låg något under resultatet i matematik, framförallt vad gäller pojkarnas resultat. Siffrorna får tolkas med försiktighet eftersom elevunderlaget är litet. Tillsynen visar att skolan bedriver ett aktivt och målinriktat värdegrundsarbete för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Inget annat framkommer vid tillsynen än att det är goda relationer mellan barn och vuxna på skolan.

Beskrivning av Ekenskolan

Ekenskolan är en skola med förskoleklass och årskurs 1–5 med 262 elever som ligger centralt i Anderstorps samhälle. Eleverna är indelade i åldershomogena klasser utom i årskurs 1 och 2 där det finns två åldersblandade klasser. Skolan är indelad i tre arbetslag och det finns fyra fritidshem på skolan. I nära anslutning till Ekenskolan ligger Åsensskolan och de två skolorna delar lokaler för idrottsundervisning samt skolmatsal.

Rektorn är också rektor för Töråsskolan i Anderstorp men har sin arbetsplats i en annan lokal i samhället. Rektorn deltar i den statliga rektorsutbildningen.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Inger Börjesson.

På Skolinspektionens vägnar



Ebba Svartz
Tf enhetschef



Maria Mohlin
Jurist/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).